

Сан есім және оның түрлері

Сан есім – заттың санын, саналу ретін, мөлшерін білдіретін сөз табының бірі. Сұрақтары: қанша, неше, нешеу, нешінші?

Мысал: Жамбыл жүз жас жасаған. (Неше жас? Жүз жас). Төртеу түгел болса, төбедегі келеді, алтау ала болса, ауыздағы кетеді. (Нешеу? – төртеу, алтау).

<i>Түрлері</i>		<i>Мысалдар</i>
<i>I. Тұлғасына қарай</i>	<i>1.Негізгі</i>	<i>бір, екі, үш, төрт, бес, отыз, елу, жүз, мың, т.б.</i>
	<i>2. Туынды</i>	<i>бірінші, екінші, біреу, ондай, мыңдаған, т.б.</i>
<i>II. Құрамына қарай</i>	<i>1. Дара</i>	<i>бір, екі, үш, он, отыз, алпыс, жүз, мың, т.б.</i>
	<i>2. Күрделі</i>	<i>он төрт, жүз он жеті, екі-екіден, оннан екі, қырық бестей, тоғызға жуық, т.б.</i>
<i>III. Мағынасына қарай</i>		
<i>1. Есептік</i>	<i>бір, екі, үш, төрт, бес, алты, жеті, сегіз, тоғыз, он, он бір, он екі, жетпіс бес, жүз үш, мың, т.б.</i>	
<i>2. Реттік</i>	<i>бірінші, екінші, үшінші, оныншы, жиырма екінші, сексен бесінші, екі жүз алтыншы, т.б.</i>	

3. Жинақтық	<i>біреу, екеу, үшеу, төртеу, бесеу, алтау, жетеу</i>
4. Топтау	<i>бірден, екіден, үштен, оннан, он бесден, екі-екіден, он-оннан, жүз-жүзден, мың-мыңнан, т.б.</i>
5. Болжалдық	<i>екідей, ондаған, жетпістей, жүздеп, жүздеген, ондарда, алпыстарда, үш-төрттей, т.б.</i>
6. Бөлшектік	<i>екіден бір ($1/2$), сегізден үш ($3/8$), үш бүтін жүзден он төрт ($3,14$), т.б.</i>